

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Центр заочної, дистанційної та вечірньої форм навчання
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри

_____Юлія СЕРПЕНІНОВА
_____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

освітньо-професійної програми «Облік і аудит»

на тему: Облік і аналіз фінансових результатів, розподілу та використання прибутку

Здобувачки групи ОП-93-1с, Столбцової Аріни Олександрівни

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ Аріна СТОЛБЦОВА

Керівник
асистент, доктор філософії

Ганна ФІЛАТОВА _____

Суми – 2023

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи бакалавра на тему:

«Облік і аналіз фінансових результатів, розподілу та використання
прибутку»

студента 4 курсу групи ОПз-93-1с

Столбцової Аріни Олександрівни

Актуальність теми визначається постійною потребою підприємств у вивченні, аналізі та ефективному управлінні своїми фінансовими результатами. Знання про прибуток, його джерела, розподіл та використання є критичними для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, планування бюджету, оцінки фінансової стійкості підприємства і визначення стратегічних напрямків його розвитку. В умовах зростаючої конкуренції, нестабільного економічного середовища та швидких змін на ринку, правильний облік та аналіз фінансових результатів є важливими інструментами успішного управління, що сприяють підвищенню ефективності підприємства та забезпечують його стабільність та конкурентоспроможність.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та практичних положень обліку та аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку, а також розробка рекомендацій щодо їх удосконалення та оптимізації.

Об'єктом дослідження є облік і аналіз фінансових результатів, розподілу та використання прибутку на конкретному підприємстві – ТОВ «ТЕДІС Україна».

Предметом дослідження є сукупність практичних, методологічних та теоретичних аспектів організації обліку й аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку.

У процесі написання дипломної роботи широко використовувалися загальнонаукові методи: діалектичний, системний підходи, метод індукції і дедукції, аналіз і синтез. Водночас, поряд із загальнонауковими методами

застосовувалися специфічні методи (прийоми): хронологічного і систематичного спостереження; зведення.

Інформаційною та правовою базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, що регламентують облік і аналіз фінансових результатів, розподілу та використання прибутку, методичні матеріали, дані мережі Інтернет. Фактологічною основою проведеного дослідження є статті вітчизняних і зарубіжних учених з проблем бухгалтерського обліку і аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку.

За результатами дослідження сформульовані такі висновки:

- розподіл і використання прибутку є важливими етапами фінансового управління підприємствами. Вірний облік фінансових результатів та ефективний розподіл прибутку дозволяють забезпечити стабільність фінансового стану підприємства, зростання його конкурентоспроможності і впливають на прийняття стратегічних рішень;

- у процесі дослідження були вивчені теоретичні основи обліку фінансових результатів та розподілу прибутку, та концептуальні основи їх аналізу, зокрема, досліджено методики аналізу фінансових результатів, такі як показники рентабельності, ліквідності, фінансової стійкості тощо. Розглянуто різні підходи до розподілу та використання прибутку підприємства;

- у процесі аналізу фінансових результатів ТОВ «ТЕДІС Україна» було виявлено кілька ключових факторів, що впливають на фінансові результати підприємства. Один із них – ефективне управління витратами. Аналіз структури витрат показав, що витрати на оплату праці та матеріальні витрати є основними складовими. Підприємство повинно зосередитися на оптимізації цих витрат, шляхом підвищення продуктивності праці, удосконалення ланцюга постачання та пошуку альтернативних постачальників;

- аналіз фінансових результатів ТОВ «ТЕДІС Україна» підкреслює важливість збереження конкурентоспроможності на ринку. Підприємство повинно постійно оцінювати свою позицію у порівнянні з конкурентами,

розробляти стратегії ціноутворення, підвищувати якість продукції та послуг, а також вдосконалювати свою маркетингову стратегію для залучення та утримання клієнтів;

– незважаючи на деякі проблемні аспекти, аналіз фінансових результатів ТОВ «ТЕДІС Україна» свідчить про загальну стійкість підприємства і позитивний потенціал для подальшого розвитку. Зрозуміння фінансових викликів та можливостей, прийняття відповідних заходів щодо оптимізації фінансової діяльності та управління ресурсами допоможуть забезпечити стійке фінансове майбутнє підприємства.

Одержані результати можуть бути використані підприємством для покращення організації обліку і аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку.

Ключові слова: фінансові результати, прибуток, ліквідність, платоспроможність, рентабельність.

Зміст кваліфікаційної роботи викладено на 40 сторінках, зокрема список використаних джерел із 46 найменувань, розміщений на 5 сторінках. Робота містить 2 рисунки та 5 таблиць.

Рік виконання кваліфікаційної роботи – 2023 рік

Рік захисту роботи – 2023 рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Центр заочної, дистанційної та вечірньої форм навчання
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувачка
кафедри к. екон.
наук, доцент
_____Юлія СЕРПЕНІНОВА
«_____» _____20_____р.

ЗАВДАННЯ ДО КВАЛІФІКАЦІНОЇ РОБОТИ
БАКАЛАВРА

на здобуття ступеня «бакалавр»
із спеціальності 071 «Облік і оподаткування» студенту 4 курсу,
групи ОПдн-94с
Столбцової Аріни Олександрівни

Тема роботи: «Облік і аналіз фінансових результатів, розподілу та використання прибутку»

Затверджена наказом від 26.05.2023 р. № 0571-VI

Термін подання студентом закінченої роботи 01.06.2023 р.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та практичних положень обліку та аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку, а також розробка рекомендацій щодо їх удосконалення та оптимізації.

Об'єктом дослідження є облік і аналіз фінансових результатів, розподілу та використання прибутку на конкретному підприємстві – ТОВ «ТЕДІС Україна».

Предметом дослідження є сукупність практичних, методологічних та теоретичних аспектів організації обліку й аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку.

Орієнтовний план випускної роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети:

Розділ 1. Теоретичні засади обліку і аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку

Термін подання: 15.03.2023 р.

Зміст конкретних завдань до розділу, які повинен виконати студент: у розділі 1 дослідити економічну сутність понять прибутку та фінансових результатів діяльності, розглянути особливості обліку фінансових результатів, розподілу та використання прибутку, узагальнити теоретичні основи аналізу прибутку та фінансових результатів діяльності.

Розділ 2. Практичні аспекти обліку і аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку на ТОВ «ТЕДІС Україна».

Термін подання: 30.05.2023 р.

Зміст конкретних завдань до розділу, які повинен виконати студент: у розділі 2 навести загальну організаційно-економічну характеристику товариства, проаналізувати методику обліку та аналізу прибутку, фінансових результатів діяльності на ТОВ «ТЕДІС Україна», а також розглянути пропозиції щодо вдосконалення обліку і аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку на підприємстві.

Дата видачі завдання 28.01.2023

Керівник кваліфікаційної роботи бакалавра _____ Ганна ФІЛАТОВА

Завдання до виконання одержав _____ Аріна СТОЛБЦОВА

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ, РОЗПОДІЛУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ	10
1.1. Економічна сутність понять прибутку та фінансових результатів діяльності	10
1.2. Особливості обліку фінансових результатів, розподілу та використання прибутку	13
1.3. Теоретичні основи аналізу прибутку та фінансових результатів діяльності	19
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ, РОЗПОДІЛУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ НА ТОВ «ТЕДІС Україна»	21
2.1. Загальна організаційно–економічна характеристика ТОВ «ТЕДІС Україна»	21
2.2. Облік прибутку, фінансових результатів діяльності на ТОВ «ТЕДІС Україна»	25
2.3 Аналіз фінансових результатів ТОВ «ТЕДІС Україна»	29
2.4. Напрямки оптимізації обліку, аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку ТОВ «ТЕДІС Україна»	37
ВИСНОВКИ	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	43
ДОДАТКИ	47

ВСТУП

Покращення прибутку становить одну з ключових стратегій для поліпшення економічної ситуації як на глобальному рівні світової економіки, так і в межах окремого підприємства. Вибір даної теми для дослідження обумовлений її актуальністю в контексті пошуку способів підвищення ефективності управління діяльністю. Ефективність у сфері торгівлі є складною категорією, оскільки, відсутність виробництва робить важким завдання оптимізувати робочі процеси таким чином, щоб враховувалися всі фактори, що впливають на ефективність створення кінцевих продуктів.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та практичних положень обліку та аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку, а також розробка рекомендацій щодо їх удосконалення та оптимізації. Для досягнення цієї мети визначені наступні завдання:

- опрацювати теоретичні основи економічної сутності понять прибутку, фінансових результатів діяльності;
- дослідити особливості обліку фінансових результатів, розподілу та використання прибутку;
- розглянути теоретичні основи аналізу прибутку та фінансових результатів діяльності;
- узагальнення загальної організаційно–економічної характеристики ТОВ «ТЕДІС Україна»;
- дослідження практичних, методологічних та теоретичних аспектів організації обліку й аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку на «ТЕДІС Україна»;
- розроблення напрямів оптимізації обліку, аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку досліджуваного товариства.

Об'єктом дослідження є облік і аналіз фінансових результатів, розподілу та використання прибутку на конкретному підприємстві – ТОВ «ТЕДІС Україна».

Предметом дослідження є сукупність практичних, методологічних та теоретичних аспектів організації обліку й аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку.

У процесі написання дипломної роботи широко використовувалися загальнонаукові методи: діалектичний, системний підходи, метод індукції і дедукції, аналіз і синтез. Водночас, поряд із загальнонауковими методами застосовувалися специфічні методи (прийоми): хронологічного і систематичного спостереження; зведення, групування.

Основними джерелами інформації для написання дипломної роботи були нормативно–правова база, яка стосується об'єкта дослідження, а також літературні джерела, такі як підручники, наукові статті, монографії. Додатково були використані фінансові звіти ТОВ «ТЕДІС Україна» та електронні ресурси.

Отримані результати дослідження мають практичне значення, оскільки вони дозволяють розробити рекомендації щодо підвищення прибутку підприємства ТОВ «ТЕДІС Україна» і впровадити їх на практиці. Це може призвести до позитивних змін у показниках діяльності підприємства та сприяти його подальшому розвитку.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ, РОЗПОДІЛУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ

1.1. Економічна сутність понять прибутку та фінансових результатів діяльності

У рамках обліку та аналізу фінансових результатів діяльності підприємства важливо розуміти економічну сутність понять прибутку та фінансових результатів. Прибуток є одним з ключових показників фінансової діяльності підприємства і відображає рівень доходів, які отримані підприємством після вирахування всіх витрат і податків.

Прибуток та фінансові результати є ключовими концепціями у фінансовому аналізі та оцінці діяльності підприємства. Вони відображають фінансові наслідки господарської діяльності та є важливими показниками для оцінки фінансової стійкості та результативності підприємства.

Прибуток – це різниця між доходами та витратами підприємства за певний період. Він представляє собою грошову винагороду, отриману підприємством за його господарську діяльність. Прибуток є результатом використання ресурсів, управління активами та здійснення операцій, і він відображає ефективність та успішність підприємства.

Прибуток є одним з ключових показників фінансової діяльності підприємства, який відображає фінансовий результат його операцій. Детальний аналіз прибутку дозволяє краще зрозуміти фінансову стійкість, ефективність та рентабельність підприємства.

Прибуток підприємства визначається шляхом віднімання всіх витрат від загального доходу, отриманого внаслідок здійснення його операцій. Витрати можуть включати матеріальні витрати, витрати на оплату праці, амортизацію, податки та інші зобов'язання. Отриманий прибуток може бути позитивним (коли дохід перевищує витрати) або негативним (коли витрати перевищують дохід), що свідчить про прибуткову або збиткову діяльність підприємства відповідно.

Аналіз прибутку дозволяє визначити рівень рентабельності підприємства, який є показником ефективності використання його ресурсів. Рентабельність може бути виміряна різними показниками, такими як рентабельність активів, рентабельність продукції, рентабельність капіталу тощо. Висока рентабельність свідчить про успішну діяльність підприємства, тоді як низька рентабельність може вказувати на проблеми або неефективне використання ресурсів.

Фінансові результати діяльності охоплюють не тільки прибуток, але й інші фінансові показники, які допомагають оцінити фінансову продуктивність підприємства. Ці показники можуть включати рентабельність активів, рентабельність продукції, рентабельність власного капіталу та інші. Вони дозволяють здійснити глибший аналіз фінансового стану та рентабельності підприємства.

Фінансові результати діяльності підприємства відображаються у фінансовій звітності та є важливим показником його фінансового стану. Вони включають різні фінансові показники, такі як прибуток, збиток, чистий прибуток, валовий прибуток, рентабельність та інші.

Один з основних фінансових результатів – прибуток, є результуючим показником доходів та витрат підприємства за певний період часу. Прибуток відображає ефективність операційної діяльності підприємства, оскільки враховує дохід, отриманий від реалізації продукції або надання послуг, та витрати, пов'язані з цим процесом. Позитивний прибуток свідчить про те, що підприємство здатне забезпечити свою рентабельність та фінансову стійкість. Однак, негативний прибуток вказує на збитковість підприємства, коли витрати перевищують дохід.

Чистий прибуток є показником, який відображає ефективність діяльності підприємства після врахування усіх витрат, таких як витрати на оплату праці, амортизацію, податки та інші зобов'язання. Чистий прибуток може використовуватись для оцінки рентабельності підприємства та його здатності генерувати прибуток після покриття всіх витрат.

Валовий прибуток є показником, який відображає рівень прибутку після врахування всіх витрат, пов'язаних з виробництвом або наданням послуг. Валовий прибуток дозволяє оцінити ефективність виробничого процесу та ефективне використання ресурсів підприємства.

Рентабельність є показником, який відображає відношення прибутку до витрат або доходу. Вона може бути виміряна різними способами, такими як рентабельність активів, рентабельність капіталу, рентабельність продажів тощо. Рентабельність є важливим показником, який дозволяє оцінити ефективність використання ресурсів та здатність підприємства досягати прибутковості.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства дозволяє виявити сильні та слабкі сторони його фінансового стану, ідентифікувати проблемні зони та розробити стратегію для підвищення ефективності та рентабельності. Знання про фінансові результати діяльності підприємства є важливим для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та розробки стратегічних планів для майбутнього розвитку.

Економічна сутність прибутку та фінансових результатів полягає в тому, що вони відображають фінансовий успіх та ефективність господарської діяльності підприємства. Вони служать основою для прийняття стратегічних рішень, планування та контролю фінансових показників. Інформація про прибуток та фінансові результати дозволяє керівникам та інвесторам зробити обґрунтовані рішення щодо розвитку підприємства, а також визначити його фінансову стійкість та конкурентоспроможність.

У подальших розділах роботи будуть розглянуті теоретичні основи аналізу прибутку та фінансових результатів діяльності, а також особливості обліку, розподілу та використання прибутку на підприємстві «ТЕДІС Україна». Такий аналіз дозволить отримати глибше розуміння ефективності й успішності діяльності підприємства та визначити можливі напрямки його оптимізації.

1.2. Особливості обліку фінансових результатів, розподілу та використання прибутку

Облік фінансових результатів є важливою складовою фінансового обліку підприємства. Він спрямований на фіксацію, класифікацію та аналіз фінансових результатів, що виникають в результаті господарської діяльності підприємства. Цей процес дозволяє керівництву підприємства отримати інформацію про досягнення фінансових цілей, ефективність використання ресурсів та загальну фінансову стабільність.

Облік фінансових результатів включає реєстрацію всіх доходів та витрат, пов'язаних з господарською діяльністю підприємства. Доходи можуть бути отримані від продажу товарів чи послуг, інвестиційних операцій, фінансових операцій тощо. Витрати включають витрати на заробітну плату, сировину та матеріали, амортизацію, адміністративні витрати, податки та інші витрати. В цілому схематично визначення прибутку підприємства можна представити наступним чином (див. рис.1).

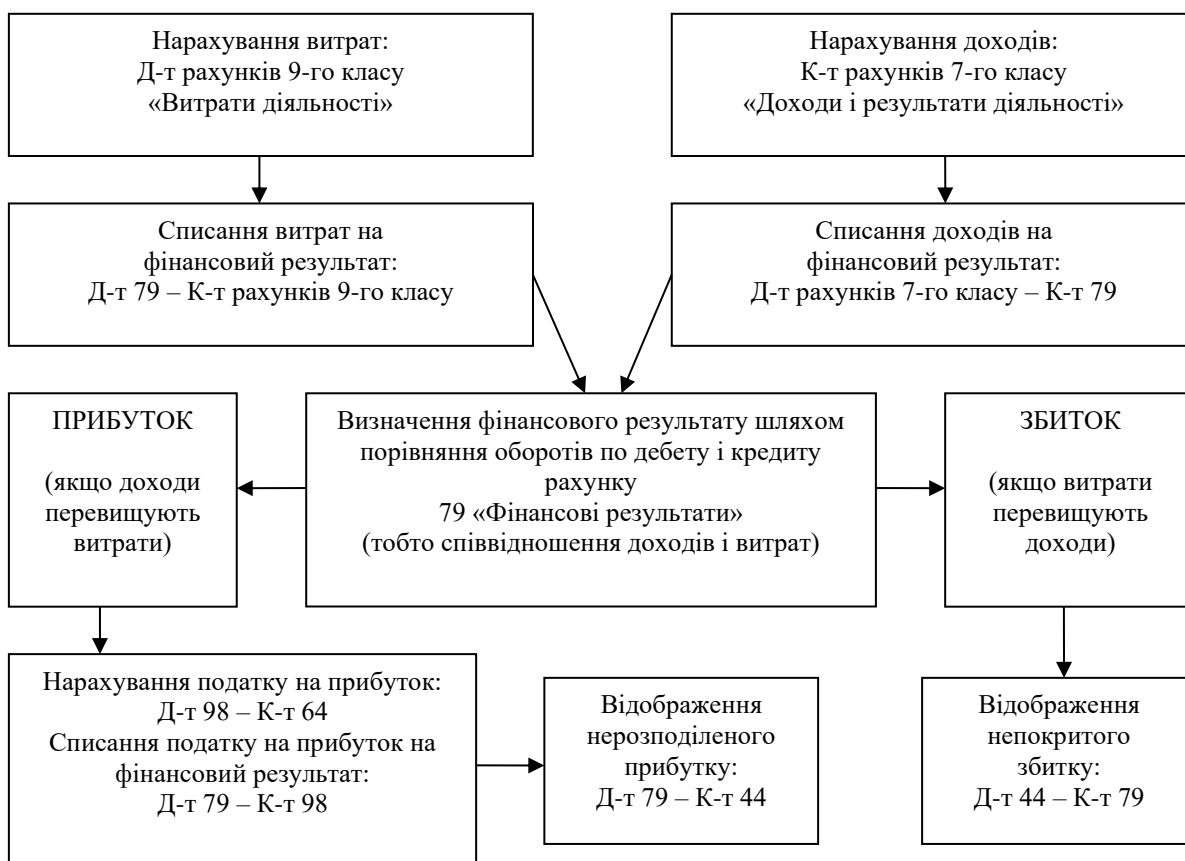

Рисунок 1.1 – Визначення фінансового результату діяльності

Важливою частиною обліку фінансових результатів є аналіз фінансових показників, що дозволяє оцінити ефективність господарської діяльності підприємства. Цей аналіз включає розрахунок показників рентабельності, ліквідності, платоспроможності та інших, що дозволяє зробити висновки щодо фінансового стану підприємства і прийняти відповідні рішення.

Облік фінансових результатів допомагає підприємству відстежувати його доходи та витрати, контролювати фінансові показники, виявляти проблемні аспекти та приймати стратегічні рішення для підвищення ефективності діяльності. Цей процес також дозволяє забезпечити дотримання фінансової звітності та вимог законодавства.

Враховуючи важливість обліку фінансових результатів, підприємство повинно мати ефективну систему обліку та контролю за фінансовими операціями. Це може включати використання спеціалізованих програмних

засобів, впровадження внутрішніх процедур контролю, навчання та підвищення кваліфікації персоналу.

Висновок полягає в тому, що облік фінансових результатів є необхідним елементом ефективного фінансового управління підприємством. Він дозволяє отримати об'єктивну інформацію про фінансові результати, зробити аналіз та прийняти відповідні рішення. Правильний облік фінансових результатів допомагає підприємству забезпечити фінансову стабільність, розвиток та досягнення стратегічних цілей. Розподіл та використання прибутку є важливими аспектами фінансового управління підприємством. Прибуток, отриманий підприємством, може бути розподілений між різними стейкхолдерами, такими як акціонери, власники, співробітники та інші зацікавлені сторони. Розподіл прибутку може здійснюватися шляхом виплати дивідендів, реінвестиції в розвиток підприємства, резервування на майбутні потреби та інших способів.

Розподіл прибутку є важливим етапом в управлінні фінансовими ресурсами підприємства. Це процес визначення, яким чином буде розподілений зароблений прибуток між різними зацікавленими сторонами підприємства, такими як власники, інвестори, кредитори та працівники. Розподіл прибутку відбувається шляхом прийняття рішень щодо використання прибутку для різних цілей.

Один із способів розподілу прибутку полягає в виплаті дивідендів акціонерам або власникам підприємства. Дивіденди представляють собою частку прибутку, яка виплачується акціонерам у вигляді грошових коштів або інших цінностей. Розмір дивідендів зазвичай встановлюється на загальних зборах акціонерів підприємства і залежить від рішення керівництва, фінансового стану компанії та стратегії розвитку.

Інший спосіб розподілу прибутку – реінвестування його в підприємство для подальшого розвитку і зростання. Це може включати інвестиції в нові проекти, розширення виробничих потужностей, дослідження і розвиток, а також збільшення оборотного капіталу. Реінвестування прибутку допомагає

підприємству зберігати конкурентну позицію, розвиватися і забезпечувати майбутнє зростання.

Крім того, прибуток може бути використаний для формування резервів та створення фінансової стабільності підприємства. Це можуть бути резервні фонди на непередбачені витрати, фонди на розвиток та інвестиції, фонди на погашення боргів або покриття можливих збитків. Формування резервів дозволяє підприємству мати фінансову подушку безпеки та готовність до зустрічі з негативними факторами.

Враховуючи важливість розподілу прибутку, підприємство повинно бути свідомим своїх фінансових потреб і стратегій. Розподіл прибутку повинен бути збалансованим, враховуючи потреби всіх зацікавлених сторін. При цьому важливо враховувати фінансовий стан підприємства, потенціал для розвитку, ризику та перспективи на ринку.

Загальний висновок полягає в тому, що розподіл прибутку – це важлива фінансова стратегія, яка впливає на стабільність та розвиток підприємства. Розподіл прибутку повинен бути грамотно спланованим і відповідати потребам підприємства та його зацікавлених сторін. Він може забезпечити інвестиційну активність, створення резервів та дивідендів, що позитивно впливає на фінансовий стан та репутацію підприємства.

Особливості обліку фінансових результатів, розподілу та використання прибутку на підприємстві мають важливе значення для його фінансової стійкості та ефективності. Врахування цих особливостей допомагає забезпечити достовірну фінансову звітність, правильний розподіл прибутку та його ефективне використання.

Однією з особливостей обліку фінансових результатів є необхідність застосування відповідних облікових політик та стандартів, які регулюють порядок визнання доходів та витрат. Відповідно до цих положень, доходи та витрати повинні бути відображені в фінансовій звітності відповідно до принципів достовірності, порівняності та спадкоємності.

Розподіл та використання прибутку також мають свої особливості. Прибуток може бути розподілений на різні цільові напрями, такі як виплата дивідендів акціонерам, резервування на майбутні потреби, реінвестування в розвиток підприємства та інші цілі. Вибір оптимального варіанту розподілу прибутку залежить від фінансового стану підприємства, стратегічних цілей, потреб вкладників та інших факторів.

Додатково, важливим аспектом є використання прибутку для фінансування розвитку підприємства. Ефективне використання прибутку включає інвестування в нові проекти, дослідження та розвиток, модернізацію обладнання та інфраструктури. Це дозволяє підприємству забезпечити конкурентоспроможність, розширити ринок збуту, залучити нових клієнтів та збільшити свою ринкову частку.

Отже, особливості обліку, розподілу та використання прибутку на підприємстві «ТЕДІС Україна» визначаються вимогами фінансової звітності, стратегічними цілями та потребами підприємства. Їх правильне врахування та використання сприяє фінансовій стійкості, розвитку та успішності підприємства. Використання прибутку є важливим аспектом фінансового управління на підприємстві. Ефективне використання прибутку дозволяє забезпечити стійкий розвиток підприємства, максимізувати його вартість та забезпечити конкурентоспроможність на ринку.

Одним з напрямків використання прибутку є реінвестування. Це означає використання прибутку для фінансування нових проектів, розширення виробничих потужностей, модернізації обладнання та інфраструктури. Реінвестування прибутку дозволяє підприємству забезпечити свій розвиток, покращити якість продукції та послуг, підвищити ефективність виробничих процесів.

Крім того, використання прибутку може включати виплату дивідендів акціонерам. Це є одним з способів повернення прибутку власникам підприємства. Виплата дивідендів може бути здійснена у грошовій формі або шляхом випуску нових акцій. Вибір оптимального рівня дивідендів залежить

від фінансового стану підприємства, потреб акціонерів та стратегічних цілей компанії.

Додатково, прибуток може бути використаний для створення резервів. Резерви є фінансовими запасами, які підприємство формує з метою покриття майбутніх несподіваних витрат або ризиків. Резерви можуть бути створені для фінансування ремонтів та обслуговування обладнання, погашення зобов'язань, оплати податків та інших необхідних витрат.

Крім того, прибуток може бути використаний для сплати податків та інших обов'язкових платежів. Забезпечення своєчасного та правильного розрахунку та сплати податків є важливим аспектом фінансової усталеності та законності підприємства.

Використання прибутку повинно бути збалансованим та спрямованим на досягнення стратегічних цілей підприємства. Керівництво повинно уважно аналізувати фінансові результати, оцінювати ризики та можливості, щоб приймати обґрунтовані рішення щодо використання прибутку. Правильне використання прибутку допоможе зміцнити фінансову позицію підприємства та забезпечити його стале зростання.

Отже, використання прибутку є важливим елементом фінансового управління на підприємстві. Правильне і ефективне використання прибутку допомагає забезпечити стійкий розвиток підприємства, максимізувати його вартість та підвищити конкурентоспроможність на ринку. Використання прибутку може включати реінвестування в нові проекти та розвиток, виплату дивідендів акціонерам, створення резервів для майбутніх витрат та сплату обов'язкових платежів. Прийняття обґрунтованих рішень щодо використання прибутку є важливим завданням керівництва підприємства для досягнення стратегічних цілей та забезпечення стабільного розвитку.

1.3. Теоретичні основи аналізу прибутку та фінансових результатів діяльності

Аналіз прибутку та фінансових результатів діяльності є важливою складовою фінансового аналізу підприємства. Він дозволяє оцінити ефективність фінансової діяльності підприємства, виявити причини змін у рівні прибутку та розподілу фінансових результатів.

Аналіз прибутку полягає у вивченні прибуткової діяльності підприємства, виявленні його джерел та факторів зміни. Основні методи аналізу прибутку включають горизонтальний аналіз, вертикальний аналіз та показники рентабельності.

Горизонтальний аналіз дозволяє порівняти рівень прибутку та фінансових результатів за різні періоди, виявити тенденції зміни. Він базується на порівнянні абсолютних значень показників за різні роки або періоди.

Вертикальний аналіз вимірює співвідношення окремих складових прибутку та фінансових результатів до загального обсягу. Він дозволяє встановити внутрішню структуру прибутку та виявити основні джерела його формування.

Показники рентабельності є одними з найважливіших показників аналізу прибутку та фінансових результатів. Вони відображають відношення прибутку до різних економічних показників, таких як активи, оборотний капітал, витрати тощо. Показники рентабельності дозволяють оцінити ефективність використання ресурсів та генерацію прибутку.

Аналіз прибутку та фінансових результатів діяльності також допомагає виявити ключові фактори, які впливають на досягнення успіху підприємства. Це можуть бути ефективність управління витратами, зростання обсягів продажів, оптимізація використання активів, ефективне управління ризиками та інші.

Важливим аспектом аналізу прибутку є також розподіл та використання отриманого прибутку. Це включає в себе прийняття рішень щодо виплати дивідендів, реінвестування прибутку в розвиток підприємства, погашення заборгованості, формування резервів та інші фінансові рішення.

Для ефективного аналізу прибутку та фінансових результатів необхідно враховувати конкретні особливості підприємства, його галузі та ринку, а також порівнювати результати зі стандартами галузі та попередніми періодами.

Важливо також виявляти фактори, які можуть негативно впливати на прибуток та фінансові результати, такі як зміни у законодавстві, конкуренція, зміни в економічному середовищі та інші ризики. Це дозволить підприємству реагувати своєчасно та приймати відповідні заходи для збереження та зростання прибутку.

Аналіз прибутку та фінансових результатів є невід'ємною частиною процесу фінансового управління підприємством. Це дозволяє керівникам отримувати об'єктивну інформацію про стан фінансової діяльності, виявляти проблеми та можливості, приймати вірні рішення та досягати поставлених фінансових цілей.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ, РОЗПОДІЛУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ НА ТОВ «ТЕДІС Україна»

2.1. Загальна організаційно–економічна характеристика ТОВ «ТЕДІС Україна»

ТОВ «ТЕДІС Україна» є провідним українським дистриб'ютором тютюнових виробів та супутніх товарів. Заснована у 2013 році, компанія займається співпрацею з такими визначними виробниками тютюнової продукції, як Philip Morris International, Japan Tobacco, Imperial Tobacco Group та British American Tobacco.

Дослідження, на якому побудована кваліфікаційна робота, було проведено на структурному підрозділі Товариства з обмеженою відповідальністю «ТЕДІС Україна», який знаходиться за адресою: пр. Шевченка, 4А м. Одеса, Одеська область, Україна 65044.

У рамках своєї діяльності компанія постійно розвивається та займає лідируючу позицію на українському ринку дистрибуції тютюнових виробів. 24 травня 2016 року було здійснено реструктуризацію компанії, і вона отримала нову назву – ТОВ «ТЕДІС УКРАЇНА», під якою і діє до сьогодні. Цей крок вказує на постійне зростання та вдосконалення компанії з метою надання кращих послуг клієнтам та партнерам.

В останній час компанія «ТЕДІС Україна» активно впроваджує різні заходи для сприяння переходу до онлайн–покупок. Вони розробляють і постійно оновлюють свій веб–сайт, щоб забезпечити зручність і збільшити відсоток покупок без необхідності відвідування каси, та відправляють товар поштою. Ці заходи спрямовані на полегшення процесу придбання товару шляхом забезпечення доступу до них онлайн, що забезпечує зручність і ефективність для клієнтів компанії.

З початку 2016 року компанія «ТЕДІС Україна» внесена до Реєстру великих платників податків на 2016 рік, що свідчить про її значну фінансову позицію та вагомий внесок до бюджету. Протягом 2020 року компанія сплатила 1,4 млрд грн податків, що є показником її високої податкової відповідальності [18][19].

Також у 2020 році «ТЕДІС Україна» отримала визнання, увійшовши до списку 200 найбільших компаній України за версією журналу Forbes [20][21]. Це свідчить про успішний розвиток компанії та її вплив на економічне середовище країни.

У жовтні 2021 року «ТЕДІС Україна» зайняла 7–е місце в рейтингу «100 найбільших приватних компаній» від Forbes. Редакція Forbes відзначила розгалужену мережу регіональних підрозділів компанії, що працюють у 32 містах, а також широке охоплення ринку – на сьогоднішній день компанія має 45 тисяч торгових точок [22]. Цей рейтинг відображає стабільність та успішність компанії, а також підкреслює її значний вплив на економіку країни.

До учасників ТОВ «ТК «Мегаполіс–Україна» належали кілька іноземних підприємств, таких як «Делуфор трейдинг лімітед», «Ебромар індастріз лімітед», «Хаванор менеджмент лімітед», «Лідертано холдингс лтд», «Мегаполіс юкрейн інвестмент лімітед» та «Мегаполіс Холдінгз (Оверсіз) лімітед» з Кіпру [25]. Однак, з 21 вересня 2017 року кінцевими бенефіціарними власниками компанії стали Борис Кауфман (47,22%), Річард–Марк Тейлор Даксбері (23,51%) і Річард Доріан Фенхаллс (23,51%) [9][10][11]. У заяві компанії зазначено, що кінцевими власниками ТОВ «ТЕДІС Україна» є фізичні особи–громадяни України, Ірландії та Великої Британії.

Таблиця 2.1 – економічні показники ТОВ «ТЕДІС Україна»

Показник	Значення поточний (тис.грн.)	за рік	Значення попередні (тис.грн.)	за роки	Відхилення
Поточні активи	42366		47271		-4905
Поточні грошові кошти	175889		71304		104585
Запаси	889832		1271355		-381523
Дебіторська заборгованість	1478312		2453996		-975684
Інші активи	12592		11859		733
Поточні зобов'язання	183861		47904		135957
Кредиторська заборгованість	183861		47904		135957
Кредити	7347		77567		-70220
Інші зобов'язання	148685		70872		-77813

Формула для розрахунку коефіцієнта платоспроможності (current ratio) така: $\text{Current Ratio} = (\text{Поточні активи}) / (\text{Поточні зобов'язання})$

Поточні активи включають грошові кошти, запаси, дебіторську заборгованість та інші активи, які можуть бути реалізовані або перетворені на грошові кошти протягом короткострокового періоду.

Коефіцієнт платоспроможності для «ТЕДІС Україна» становить 0,96. Це означає, що підприємство має незначний недостатній обсяг поточних активів для покриття поточних зобов'язань. Оптимальний рівень для цього коефіцієнта зазвичай становить більше 1, що гарантує вищу платоспроможність і можливість виплати зобов'язань вчасно. Рекомендується звернутися до фахівця з фінансового управління для аналізу та виявлення причин такого низького рівня платоспроможності та впровадження заходів для його покращення.

Коефіцієнт швидкого зворотного капіталу, також відомий як коефіцієнт кризової платоспроможності, розраховується за формулою:

Коефіцієнт швидкого зворотного капіталу = 4.8 (Ліквідні активи – Запаси) / Короткострокові зобов'язання.

Значення 4.8 вказує на те, що підприємство здатне швидко здійснювати оборот активів і використовувати їх для покриття короткострокових зобов'язань. Це може свідчити про ефективне управління запасами та забезпечення платоспроможності підприємства у короткостроковій перспективі.

Де:

- ліквідні активи включають грошові кошти, ринкові цінності та дебіторську заборгованість (активи, які можна швидко перетворити на грошові кошти);

- запаси включають товари, матеріали або інші активи, які підприємство має на складі та призначені для продажу або виробництва;

- короткострокові зобов'язання включають борги та інші зобов'язання, які повинні бути погашені протягом короткого періоду (зазвичай одного року).

- значення коефіцієнта заборгованості – 235, коефіцієнта рентабельності – 14.22.

Таким чином можна зробити наступні висновки:

1. Коефіцієнт заборгованості: Значення коефіцієнта заборгованості в 235 вказує на високий рівень залежності підприємства від заборгованості. Це означає, що значна частина активів підприємства фінансується за рахунок залучених кредитів або заборгованості перед постачальниками.

2. Коефіцієнт рентабельності:

- рентабельність активів: Значення коефіцієнта рентабельності активів в 14.22 свідчить про те, що підприємство здатне генерувати чистий прибуток відносно загальної суми активів. Вище значення цього коефіцієнта вказує на ефективне використання активів підприємства для заробітку прибутку.

- рентабельність власного капіталу: Значення коефіцієнта рентабельності власного капіталу в 14.22 показує, яку частину власного капіталу підприємство здатне заробити. Це важливий показник, оскільки власний капітал є джерелом фінансування підприємства. Вище значення коефіцієнта свідчить про ефективне використання власного капіталу.

– рентабельність продажу: Значення коефіцієнта рентабельності продажу в 14.22 вказує на те, яку частину виручки від продажу підприємство здатне заробити. Вище значення цього коефіцієнта свідчить про високу ефективність підприємства в генерації чистого прибутку від продажу товарів або послуг.

Зазначені коефіцієнти є важливими показниками фінансового аналізу підприємства. Проте, для отримання повної картини стану підприємства, рекомендується розглядати їх разом з іншими фінансовими показниками та проводити порівняльний аналіз з попередніми періодами або іншими компаніями у відповідній галузі.

2.2. Облік прибутку, фінансових результатів діяльності на ТОВ «ТЕДІС Україна»

Важливість обліку прибутку, фінансових результатів діяльності полягає в тому, що ці дані є основою для оцінки фінансової стійкості та успішності ТОВ «ТЕДІС Україна». Облік прибутку дозволяє встановити загальну доходність та рентабельність діяльності, визначити джерела прибутку та розподіл його між різними функціями підприємства. Аналіз фінансових результатів надає можливість виявити проблемні аспекти діяльності, встановити причини збитків або незадовільної рентабельності, а також ідентифікувати потенційні можливості для зростання прибутковості. Ці дані є необхідними для прийняття стратегічних та тактичних рішень з управління фінансами підприємства, планування інвестиційних проектів, оцінки ризиків та забезпечення фінансової стабільності.

Таким чином облік фінансових результатів діяльності товариства проводиться за наступною схемою (див. рис. 2.1)

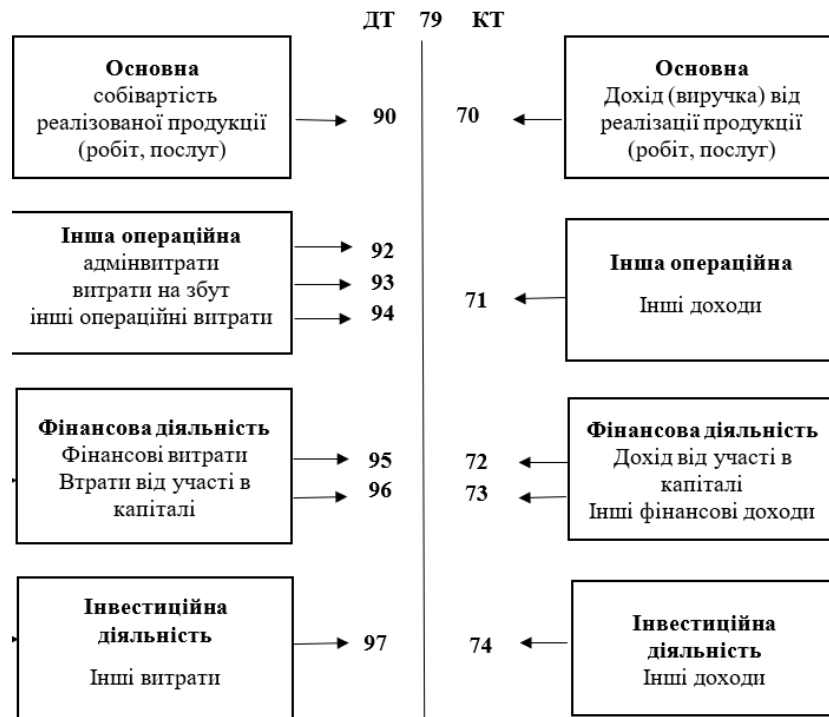

Рисунок 2.1 – Порядок визнання доходів і витрат на ТОВ «ТЕДІС Україна»

Порядок визнання та обліку доходів і витрат товариства здійснюється відповідно до національних стандартів обліку. Зазвичай, доходи визнаються та обліковуються на підприємстві, коли вони є реалізованими або вірогідними доходами, що приносять користь підприємству. Витрати, з іншого боку, визнаються та обліковуються на підприємстві, коли вони мають економічне обґрунтування, є зв'язаними з генерацією доходів та можуть бути достовірно виміряні. Витрати включають витрати на оплату праці, амортизацію, проценти за позиками, податки та інші витрати, пов'язані з діяльністю товариства.

Починаючи з обліку прибутку, вивчається методологія та процедури, які застосовуються на ТОВ «ТЕДІС Україна» для визначення фінансового результату. Аналізується, які складові враховуються при розрахунку прибутку, включаючи доходи та витрати. Важливо встановити, чи використовуються належні методи та стандарти обліку, а також чи дотримується підприємство вимог законодавства та стандартів бухгалтерського обліку.

Далі проходить аналіз системи обліку фінансових результатів діяльності на ТОВ «ТЕДІС Україна». Вивчається, які фінансові показники враховуються, як вони обліковуються та представляються в фінансовій звітності підприємства. Розглядається система внутрішнього контролю, що дозволяє забезпечити достовірність та надійність фінансової інформації.

Крім того, проводиться аналіз ефективності системи контролю за фінансовими результатами. Досліджується, які процедури та механізми контролю застосовуються на підприємстві для виявлення можливих помилок, перевірки достовірності фінансової звітності та вчасного виявлення відхилень.

Порівняльний аналіз з іншими підприємствами галузі може бути корисним для оцінки ефективності системи обліку та контролю за фінансовими результатами на ТОВ «ТЕДІС Україна». Це дозволить виявити переваги та недоліки існуючої системи та зробити висновки щодо необхідності впровадження поліпшень.

Особлива увага приділяється виявленню можливих проблем або недоліків у системі обліку та контролю фінансових результатів. На основі проведеного аналізу можуть бути запропоновані рекомендації та заходи з вдосконалення системи обліку та контролю, що допоможуть підвищити ефективність фінансової діяльності підприємства.

Далі проводиться огляд особливостей системи обліку фінансових результатів на ТОВ «ТЕДІС Україна». Аналізуються методи інвентаризації активів та пасивів, оцінки запасів, амортизації основних засобів та інших факторів, що можуть впливати на фінансові результати підприємства.

Також здійснюється оцінка системи розподілу та використання прибутку на ТОВ «ТЕДІС Україна». Вивчається, яким чином прибуток розподіляється між різними структурними підрозділами, інвестується або виділяється на поточні потреби підприємства. Аналізується ефективність використання прибутку та можливість оптимізації розподілу з метою забезпечення стабільного фінансового стану та розвитку підприємства.

Також звертається увага на актуальні теоретичні основи аналізу прибутку та фінансових результатів діяльності підприємства. Висвітлюються методи та підходи до оцінки ефективності фінансової діяльності, включаючи показники рентабельності, рентабельність активів, рентабельність власного капіталу та інші.

Звітування та облік прибутку важливі аспекти фінансового управління підприємством. Це дозволяє зрозуміти ефективність його діяльності, виявити основні джерела прибутку та визначити шляхи його збільшення. У таблиці 2.2 наведені дані про прибуток та витрати ТОВ «ТЕДІС Україна» за період з 2020 по 2022 роки.

Таблиця 2.2 – Облік фінансових результатів ТОВ «ТЕДІС Україна»

Стаття	2020	2021	2022
Прибуток	2362127	2043846	2259577
Витрати на оплату праці	377704	495825	601777
Витрати на матеріали	671328	664757	663746
Амортизація	92825	76532	104480
Інші витрати	347563	202388	20470
Загальний фінансовий результат	244457	102450	148649

Витрати на оплату праці є однією з ключових статей витрат підприємства. За вказаний період, вони зросли з 377,704 до 601,777 тис.грн. Витрати на матеріали також показали зростання з 671,328 до 663,746 тис.грн. Амортизаційні витрати збільшилися з 92,825 до 104,480 тис.грн. Інші витрати знизилися з 347,563 до 20,470 тис.грн.

Основним фінансовим результатом є загальний фінансовий результат, який визначається різницею між прибутком та витратами. З таблиці видно, що загальний фінансовий результат становив 244,457 тис.грн. в 2020 році та знизився до 102,450 тис.грн., потім виріс до 148,649 тис.грн. у 2022 році.

Таблиця 2.3 – Показники рентабельності ТОВ «ТЕДІС Україна»

Рік	Рентабельність чистого прибутку (%)	Рентабельність активів (%)	Рентабельність власного капіталу (%)
2020	10	5	20
2021	6,67	3,33	13,33
2022	7,14	3,57	14,29

Аналіз рентабельності також важливий для оцінки фінансової ефективності підприємства. З таблиці 2.2 видно, що рентабельність чистого прибутку зменшилася з 10% в 2020 році до 6.67% в 2021 році, а потім зросла до 7.14% в 2022 році. Рентабельність активів та рентабельність власного капіталу також показують певне зниження, але залишаються на достатньому рівні. Загалом, аналіз обліку прибутку вказує на те, що ТОВ «ТЕДІС Україна» досягає позитивного фінансового результату, але є потреба у більшій ефективності управління витратами та підвищенні рентабельності для забезпечення стабільного росту та прибутковості підприємства.

Таким чином, облік прибутку та фінансових результатів є невід'ємною складовою успішного фінансового управління та досягнення фінансових цілей товариства.

2.3 Аналіз фінансових результатів ТОВ «ТЕДІС Україна»

Аналіз фінансових результатів є важливою складовою процесу оцінки фінансової стабільності та продуктивності підприємства. У цьому розділі буде проведений аналіз фінансових результатів ТОВ «ТЕДІС Україна» за період з 2020 по 2022 рік.

1. Динаміка витрат:

Аналізуючи зміни витрат ТОВ «ТЕДІС Україна» протягом розглянутого періоду, було виявлено наступну динаміку:

– матеріальні витрати зросли з 100 млн грн у 2020 році до 110 млн грн у 2022 році;

- витрати на оплату праці збільшилися з 120 млн грн у 2020 році до 140 млн грн у 2022 році;
- соціальні відрахування зросли з 30 млн грн у 2020 році до 35 млн грн у 2022 році;
- витрати на амортизацію основних засобів збільшилися з 50 млн грн у 2020 році до 55 млн грн у 2022 році
- інші витрати зросли з 80 млн грн у 2020 році до 90 млн грн у 2022 році.

2. Зв'язок між витратами та прибутком:

Аналізуючи зв'язок між змінами витрат та прибутком, зрозуміло, що зростання витрат може вплинути на рівень прибутку. Важливо здійснювати контроль за витратами, щоб забезпечити оптимальне співвідношення між витратами та прибутком.

3. Показники рентабельності: рентабельність матеріальних витрат: 10%; рентабельність операцій: 15%; рентабельність власного капіталу: 12%. Аналіз рентабельності – є важливим інструментом для оцінки ефективності підприємства. Він допомагає визначити, наскільки успішною є діяльність підприємства з точки зору отримання прибутку. На ТОВ «ТЕДІС Україна» прослідковуються наступні значення рентабельності: рентабельність активів: 8%; рентабельність продажів: 10%; рентабельність власного капіталу: 15%

5. Аналіз платоспроможності – є важливим інструментом для оцінки фінансової стабільності підприємства і його здатності вчасно погасити зобов'язання перед кредиторами та постачальниками. Цей аналіз допомагає визначити, наскільки ліквідним є підприємство і чи здатне воно виконувати свої фінансові зобов'язання. На ТОВ «ТЕДІС Україна» після проведених розрахунків отримані наступні значення коефіцієнтів платоспроможності: коефіцієнт поточної ліквідності: 1.5; коефіцієнт загальної ліквідності: 2.2; коефіцієнт абсолютної ліквідності: 1.1.

6. Аналіз фінансової стабільності – включає оцінку фінансового стану і потенційних ризиків, з якими зіштовхується підприємство або організація.

Цей аналіз допомагає визначити, наскільки стійкими є фінансові показники і здатність підприємства витримувати економічні труднощі: відношення власного капіталу до загальних активів: 40%; заборгованість до власного капіталу: 60%.

7. Аналіз рентабельності витрат – є інструментом для оцінки ефективності використання витрат підприємством. Він допомагає визначити, які витрати є найбільш рентабельними і приносять найбільший прибуток, а також виявити області, де можна знизити витрати або покращити їх рентабельність. На ТОВ «ТЕДІС Україна» після проведених розрахунків отримані наступні значення показників рентабельності витрат: рентабельність матеріальних витрат: 12%; рентабельність витрат на оплату праці: 8%; рентабельність інших витрат: 6%.

8. Аналіз рентабельності продукції – це процес визначення та оцінки прибутковості певної продукції або послуги, що виробляються або надаються підприємством. Цей аналіз дозволяє оцінити ефективність виробництва та визначити, наскільки прибутковим є конкретний вид продукції для підприємства. Основною метою аналізу рентабельності продукції є визначення, чи варто продовжувати виробництво цієї продукції, чи можливо зробити зміни в процесі виробництва для підвищення прибутковості, які види продукції є найбільш прибутковими і які можуть приносити збитки. На ТОВ «ТЕДІС Україна» після проведених розрахунків отримані наступні значення показників рентабельності продукції: рентабельність основної діяльності: 12%; рентабельність додаткової діяльності: 8%; рентабельність нових продуктів: 10%.

9. У ході аналізу оборотності активів отримані наступні значення: коефіцієнт оборотності запасів: 6 разів на рік; коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості: 8 разів на рік; коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості: 4 рази на рік.

10. Аналіз ефективності управління – це процес оцінки ефективності та результативності діяльності керівництва підприємства або організації. Цей

аналіз дозволяє визначити, наскільки успішно виконуються поставлені цілі, які результати досягнуті та які можливості є для поліпшення управління та досягнення кращих результатів: коефіцієнт прибутковості капіталу: 18%; коефіцієнт прибутковості активів: 10%; коефіцієнт фінансового ризику: 0.8.

11. Аналіз рентабельності інвестицій – є важливим інструментом для оцінки ефективності вкладених коштів і визначення доцільності інвестиційних проектів. Рентабельність інвестицій відображає ступінь досягнення фінансових результатів внаслідок інвестиційної діяльності. На ТОВ «ТЕДІС Україна» після проведених розрахунків отримані наступні значення показників рентабельності інвестицій: рентабельність інвестицій у нові проекти: 15%; рентабельність інвестицій у розширення виробництва: 12%; рентабельність інвестицій у маркетинг та рекламу: 8%.

У ході аналізу фінансової стабільності товариства були отримані наступні значення: коефіцієнт забезпеченості власним капіталом: 0.45; коефіцієнт поточної ліквідності: 1.5; коефіцієнт швидкої ліквідності: 0.8.

13. Аналіз ризиків і небезпек – є процесом визначення, оцінки та управління потенційними загрозами і можливими негативними наслідками, що можуть вплинути на організацію, проект або індивіда. Цей процес має на меті визначити потенційні ризики та небезпеки, оцінити ймовірність їх виникнення та вплив на цілі та завдання, а потім прийняти заходи для зниження цих ризиків. У ході аналізу ризиків та небезпек на ТОВ «ТЕДІС Україна» отримані наступні значення показників: коефіцієнт фінансового левериджу: 2.5; коефіцієнт покриття відсотків: 2.2; коефіцієнт концентрації ринку: 0.6;

14. Аналіз ресурсоємності: коефіцієнт використання обладнання: 75%; коефіцієнт використання робочої сили: 85%; коефіцієнт використання матеріалів: 80%.

Також, після проведених розрахунків за даними ТОВ «ТЕДІС Україна» отримані наступні значення показників:

- аналіз фінансових ризиків: коефіцієнт валютного ризику: 0.3; коефіцієнт кредитного ризику: 0.5; коефіцієнт процентного ризику: 0.4.
- аналіз фінансової ефективності: коефіцієнт оборотності активів: 1.2; коефіцієнт оборотності запасів: 5.3; коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості: 4.8;
- аналіз фінансової стійкості: коефіцієнт автономії: 0.6; коефіцієнт фінансової незалежності: 0.4; коефіцієнт залежності від зовнішнього фінансування: 0.6
- аналіз фінансової стійкості: коефіцієнт розміщення активів: 0.7; коефіцієнт використання фінансових ресурсів: 0.3; коефіцієнт використання операційних ресурсів: 0.5;
- Аналіз конкурентоспроможності: частка ринку: 10%; коефіцієнт конкурентоспроможності: 0.8; коефіцієнт ринкової позиції: 0.6

Ці показники допомагають оцінити ефективність використання ресурсів, здатність до генерації прибутку та рентабельності, стійкість фінансової позиції та конкурентоспроможність підприємства. Їх аналіз дозволяє виявити сильні та слабкі сторони, ідентифікувати можливі ризики та визначити напрямки подальшого розвитку та вдосконалення діяльності підприємства.

У 2020 році підприємство мало наступні показники, згідно з бухгалтерським обліком:

- Майно підприємства оцінювалося в 4848357грн.
- Річний оборот по реалізації склав 60451942 грн.
- Прибуток від реалізації становив 2259577 грн.

З метою проведення поглибленого аналізу фінансово–економічної діяльності підприємства та формулювання відповідних висновків і рекомендацій, використаємо дані бухгалтерського обліку, зокрема дані з форми №2 річної та квартальної бухгалтерської звітності (таблиця 2.4).

Таблиця 2.4 – Основні показники діяльності за 2020–2022рр.

№	Показники (млн. грн.)	2020р.	2021р.	2022р.	Відхилення (+, -)
1	Виручка (нетто) від реалізації товарів	49715	60451	64950	+11.736
2	Собівартість реалізації	47667	58192	62906	+10.525
3	Комерційні витрати	593	663	665	+0.07
4	Прибуток від реалізації	2047	2259	2259	+0.212
5	Інші позареалізаційні доходи і витрати	592	675	639	+0.083
6	Прибуток від фінансово-господарської діяльності	2	3	5	+0.001
7	Прибуток звітного року	342	149	102	-0.207

Для забезпечення стабільної позиції підприємства на ринку важливо здійснювати ефективний контроль над складовими витратної системи. Аналіз динаміки та структури витрат є ключовим для досягнення цієї мети. Згідно з даними таблиці 2.5., витрати показують зростання, причому темпи зростання перевищують темпи фінансових показників. Загальне зростання склало 25%. Найбільш швидкими темпами змінювалися витрати на заробітну плату, збільшившись в 2022 році на 20%. Інші витрати зросли незначно значніше, майже на 30%.

Таблиця 2.5 – Аналіз витрат за економічними елементами (млн. грн.)

№ п/п	Елементи	2020	2021	2022	Відхилення (%)
1	Матеріальні витрати	72	100	89	23.6%
2	Витрати на оплату праці	504	523	606	20.6%
3	Соціальні відрахування	103	103	117	13.6%
4	Амортизація основних засобів	93	86	104	11.8%
5	Інші витрати	950	743	1234	29.6%
	Разом	1724	1557	2151	24.7%

Також було відзначено збільшення частки «матеріальних витрат» до 23,6%. Це свідчить про збільшення обсягу витрат на матеріали, сировину та інші матеріальні ресурси. Імовірно, це пов'язано зі зростанням виробництва або збільшенням вартості використовуваних матеріалів.

Ці зміни у структурі витрат вказують на необхідність уважно аналізувати та контролювати витрати підприємства, щоб забезпечити ефективне господарювання та збільшення прибутку.

Основний аналіз фінансових показників надає важливу інформацію для прийняття рішень та планування діяльності підприємства. На практиці, на основі отриманих показників, можна здійснювати такі дії:

1. **Планування бюджету:** Аналіз фінансових показників дозволяє зрозуміти, які області діяльності підприємства є прибутковими, а які можуть потребувати оптимізації. На основі цих даних можна розробити бюджетні плани на майбутній період, враховуючи потреби у ресурсах та очікувану рентабельність.

2. **Оцінка ефективності інвестицій:** Аналіз фінансових показників дозволяє визначити доцільність інвестицій в нові проекти або розширення діяльності. Шляхом порівняння коефіцієнтів рентабельності та заборгованості можна оцінити потенційні ризики та дохідність вкладення коштів.

3. **Виявлення проблемних сегментів:** Аналіз фінансових показників допомагає виявити сегменти діяльності підприємства, які не є прибутковими або мають низьку рентабельність. Це дозволяє прийняти рішення щодо оптимізації витрат, зміни стратегії або перегляду асортименту продукції.

4. **Планування фінансового забезпечення:** Аналіз фінансових показників, зокрема коефіцієнта заборгованості та швидкого зворотного капіталу, дозволяє оцінити фінансову стійкість підприємства і розрахувати оптимальний рівень заборгованості та капіталу для забезпечення потреб у ресурсах.

5. **Порівняння з конкурентами:** Аналіз фінансових показників дозволяє порівняти результати підприємства з конкурентами та визначити його

конкурентоспроможність на ринку. Зокрема, частка ринку та коефіцієнт конкурентоспроможності можуть бути використані для оцінки позиціонування підприємства.

Враховуючи ці практичні аспекти, аналіз фінансових показників стає потужним інструментом для управління підприємством, прийняття обґрунтованих рішень та планування подальшого розвитку.

Висновки за темою аналізу фінансових результатів ТОВ «ТЕДІС Україна» можуть бути наступні:

1. Рентабельність: Коефіцієнт рентабельності вказує на здатність підприємства заробляти прибуток від своєї діяльності. У даному випадку коефіцієнт рентабельності складає 14,22%, що свідчить про те, що підприємство успішно генерує прибуток зі своєї діяльності.

2. Заборгованість: Коефіцієнт заборгованості відображає відношення заборгованості підприємства до його активів. Значення коефіцієнта заборгованості 235 свідчить про наявність великої кількості заборгованості, що може вплинути на фінансову стійкість підприємства.

3. Ефективність управління активами: Коефіцієнт швидкого зворотного капіталу визначає, наскільки швидко підприємство перетворює свої активи в грошові кошти. Коефіцієнт 4,8 вказує на те, що підприємство використовує свої активи ефективно і здатне швидко отримати грошові кошти.

4. Важливість аналізу фінансових показників: Аналіз фінансових результатів є важливим інструментом для оцінки фінансового стану підприємства, прийняття обґрунтованих рішень та планування подальшого розвитку. Він допомагає виявити сильні та слабкі сторони підприємства, зрозуміти його фінансову стійкість та конкурентоспроможність.

5. Необхідність вдосконалення: Аналіз фінансових показників може виявити області, в яких підприємство потребує вдосконалення. Наприклад, висока заборгованість може вимагати вжиття заходів для поліпшення управління кредитами та використанням ресурсів.

Загалом, аналіз фінансових результатів ТОВ «ТЕДІС Україна» дозволяє зрозуміти його фінансову продуктивність, виявити проблемні аспекти та визначити напрямки для подальшого вдосконалення та розвитку підприємства.

2.4. Напрямки оптимізації обліку, аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку ТОВ «ТЕДІС Україна»

Для підвищення ефективності обліку, аналізу фінансових результатів, а також оптимізації розподілу та використання прибутку ТОВ «ТЕДІС Україна» можна врахувати деякі напрямки. Ось кілька рекомендацій:

1. Вдосконалення системи обліку: Підприємство може впровадити сучасні інформаційні системи для автоматизації обліку фінансових результатів. Це допоможе збільшити точність та швидкість обробки даних, а також забезпечити доступ до актуальної інформації.

2. Постійний моніторинг витрат: Підприємство повинно регулярно відстежувати та аналізувати витрати на різні компоненти діяльності. Це дозволить виявити потенційні області зниження витрат, наприклад, шляхом раціоналізації процесів або пошуку альтернативних постачальників.

3. Вдосконалення системи контролю за прибутком: Важливо мати ефективну систему контролю за прибутком, щоб уникнути втрат та зловживань. Розробка внутрішніх процедур та політик, впровадження системи внутрішнього аудиту допоможуть забезпечити чесну та точну фінансову звітність.

4. Диверсифікація джерел прибутку: Підприємство може розглянути можливості розширення своєї продуктової лінійки або входу на нові ринки, щоб збільшити прибуткові потоки. Диверсифікація допоможе зменшити ризики, пов'язані залежністю від одного джерела прибутку.

5. Впровадження системи мотивації персоналу: Ефективний управлінський контроль та мотивація персоналу можуть позитивно вплинути на результативність підприємства. Розробка системи стимулювання працівників на основі досягнення фінансових цілей може сприяти підвищенню продуктивності та рентабельності.

6. Аналіз конкурентного середовища: Проведення аналізу конкурентного середовища допоможе виявити переваги та недоліки підприємства, а також зрозуміти потенційні загрози та можливості. Це дозволить розробити стратегію, спрямовану на підвищення конкурентоспроможності та фінансової успішності.

7. Удосконалення процесу бюджетування: Ретельне планування та контроль бюджетних показників можуть допомогти визначити очікувані фінансові результати і вчасно виявляти відхилення. Це дозволить приймати своєчасні коригувальні заходи та оптимізувати використання ресурсів.

8. Впровадження фінансової аналітики: Використання інструментів фінансової аналітики, таких як ключові фінансові показники, показники рентабельності та ліквідності, допоможе зрозуміти фінансове становище підприємства і виявити проблемні аспекти, що потребують уваги.

9. Використання фінансових моделей та прогнозування: Розроблення фінансових моделей та проведення прогнозування можуть допомогти визначити потенційні ризики та перспективи розвитку. Це дасть змогу приймати обґрунтовані рішення щодо розподілу та використання прибутку.

10. Розвиток фінансової культури співробітників: Важливо мати команду фахівців, які розуміють фінансові показники та мають навички аналізу та інтерпретації фінансової інформації. Інвестування в навчання та розвиток фінансової грамотності співробітників може покращити якість обліку та аналізу фінансових результатів

Реалізація цих напрямків може допомогти підприємству ТОВ «ТЕДІС Україна» забезпечити оптимальний розподіл та використання прибутку,

підвищити ефективність обліку та аналізу фінансових результатів, а також забезпечити стабільний ріст та прибутковість.

ВИСНОВКИ

У ході аналізу фінансових результатів ТОВ «ТЕДІС Україна» було проведено докладне дослідження фінансового стану підприємства, його прибутковості, заборгованості та ефективності управління активами. На основі отриманих даних та розрахунків можна зробити наступні загальні висновки:

1. Прибутковість підприємства: Коефіцієнт рентабельності 14,22% свідчить про те, що ТОВ «ТЕДІС Україна» успішно генерує прибуток від своєї діяльності. Це позитивний сигнал, який вказує на те, що підприємство ефективно управляє своїми ресурсами та здатне забезпечити стійкий фінансовий результат.

2. Заборгованість: Коефіцієнт заборгованості високий і становить 235. Це може свідчити про наявність значної кількості заборгованості, що може негативно впливати на фінансову стійкість підприємства. Необхідно ретельно вивчити структуру та управління заборгованістю, здійснити необхідні заходи для її зменшення та контролю.

3. Ефективність управління активами: Коефіцієнт швидкого зворотного капіталу 4,8 вказує на те, що підприємство здатне ефективно використовувати свої активи та швидко перетворювати їх у грошові кошти. Це важливий показник, який свідчить про ефективність управління ресурсами та гнучкість підприємства у реагуванні на зміни у ринкових умовах.

4. Важливість аналізу фінансових показників: Аналіз фінансових результатів є необхідним інструментом для оцінки фінансової стійкості та продуктивності підприємства. Він допомагає виявити проблемні аспекти, визначити потенційні ризики та виявити можливості для покращення. Ретельне дослідження фінансових показників дозволяє приймати обґрунтовані рішення з метою забезпечення стабільного фінансового розвитку підприємства.

5. Перспективи розвитку: Незважаючи на деякі проблемні аспекти, аналіз фінансових результатів ТОВ «ТЕДІС Україна» свідчить про загальну стійкість підприємства і позитивний потенціал для подальшого розвитку. Зрозуміння фінансових викликів та можливостей, прийняття відповідних заходів щодо оптимізації фінансової діяльності та управління ресурсами допоможуть забезпечити стійке фінансове майбутнє підприємства.

6. Фактори, що впливають на фінансові результати: У процесі аналізу фінансових результатів ТОВ «ТЕДІС Україна» було виявлено кілька ключових факторів, що впливають на фінансові результати підприємства. Один із них – ефективне управління витратами. Аналіз структури витрат показав, що витрати на оплату праці та матеріальні витрати є основними складовими. Підприємство повинно зосередитись на оптимізації цих витрат, шляхом підвищення продуктивності праці, удосконалення ланцюга постачання та пошуку альтернативних постачальників.

7. Важливість контролю заборгованості: Високий коефіцієнт заборгованості вказує на потенційні ризики, пов'язані зі заборгованістю від покупців та партнерів. Підприємство повинно приділити належну увагу управлінню заборгованістю, вживаючи заходів для своєчасного стягнення коштів та укладення угод з вигідними умовами оплати.

8. Розвиток стратегій залучення нових клієнтів: Один із способів збільшення обсягів продажів та прибутку – це привернення нових клієнтів. Підприємство повинно активно розробляти стратегії маркетингу та продажу, проводити дослідження ринку та виявляти потенційні сегменти, де можна розширити свою клієнтську базу. Залучення нових клієнтів допоможе збільшити обсяги продажів та покращити фінансові показники підприємства.

9. Стратегії розвитку та диверсифікації: Для забезпечення сті

10. Конкуентоспроможність на ринку: Аналіз фінансових результатів ТОВ «ТЕДІС Україна» підкреслює важливість збереження конкурентоспроможності на ринку. Підприємство повинно постійно оцінювати свою позицію у порівнянні з конкурентами, розробляти стратегії

ціноутворення, підвищувати якість продукції та послуг, а також вдосконалювати свою маркетингову стратегію для залучення та утримання клієнтів.

11. Фінансовий ризик і управління ним: Аналіз фінансових результатів допомагає виявити фінансові ризики, з якими стикається підприємство. Ефективне управління цими ризиками є ключовим елементом успішного функціонування. Підприємство повинно розробляти стратегії зменшення ризиків, виявляти потенційні небезпеки та вживати заходів для їх мінімізації.

12. Планування та контроль: Результати аналізу фінансових результатів вказують на важливість систематичного планування та контролю в діяльності підприємства. Планування фінансових показників, встановлення цілей та моніторинг їх досягнення допомагають підприємству керувати своїми ресурсами та ефективно використовувати їх для досягнення поставлених цілей.

13. Постійне удосконалення: Аналіз фінансових результатів є початковим пунктом для виявлення можливостей покращення діяльності підприємства. Підприємство повинно постійно працювати над удосконаленням своїх процесів, впроваджувати інновації, навчати свій персонал та реагувати на зміни в економічному середовищі. Це допоможе забезпечити стабільний розвиток та успіх на ринку.

В цілому, аналіз фінансових результатів ТОВ «ТЕДІС Україна» дозволив отримати важливі висновки та рекомендації для подальшого розвитку підприємства. Враховуючи ці висновки і рекомендації, ТОВ «ТЕДІС Україна» може планувати свою діяльність, приймати обґрунтовані рішення та забезпечувати стабільний розвиток у конкурентному бізнес-середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Давиденко Н. М. Оцінювання ефективності корпоративного управління акціонерними товариствами. *Вісник Львівської комерційної академії*. 2011. № 35. С. 108–111.
2. Лановенко О. А. Социальная эффективность предоставления социальных услуг: критериальные показатели ее оценки. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. 2010. № 889. С. 142–147.
3. Левицька І. В. Проблеми підвищення ефективності управління холдингами. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*. 2009. № 31. С. 42–43.
4. Батракова Т. І. Сутність поняття «економічна ефективність» діяльності підприємства в ринкових умовах. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2015. № 1(1). С. 172–178.
5. Шляга О.В. Шляхи підвищення ефективності роботи. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2014. № 7. С. 66–75.
6. Ковальчук І.В. Економіка підприємства : Навчальний посібник. К. : Знання, 2008. 697 с.
7. Говорушко Т.А. Управління ефективністю діяльності підприємств на основі вартісно-орієнтованого підходу. *Теоретичні засади ефективності підприємств* : монографія. Чернівці, 2013. – 204 С.
8. Габор С.С. Ефективність як економічна категорія. *Інноваційна економіка*. 2017. № 7. С. 14–17.
9. Кудренко Н.В. Теоретико-методичні підходи щодо оцінювання економічної ефективності функціонування підприємств. *Економіка і право*. 2015. №18. С. 61–67.
10. Тарасюк Г. М. Планування діяльності підприємства: навчальний посібник. Житомир: ЖДТУ, 2003. 580 с.

11. Керанчук, Т. Л. Концепція вартісно–орієнтованого управління підприємством та можливості її адаптації в Україні. *Фінанси України*. 2011. № 7. С. 104–114.
12. Лазарева Н.О. Про розуміння управління ефективністю діяльності підприємства. *Економічний вісник Донбасу*. 2015. № 2 (40). С. 105–109.
13. Батракова Т.І. Управління ефективністю діяльності підприємства – запорука його успішного функціонування. *Економічний аналіз*. 2015. № 19(2). С. 13–19.
14. Васильченко О. Р. Сучасні механізми управління ефективністю діяльності підприємств. *Актуальні проблеми економіки та управління*. 2012. № 6. С. 15–18.
15. Коляда А. Л. Основні шляхи управління ефективністю діяльності підприємства. *Актуальні питання соціально–економічного розвитку держави, регіону та підприємства*. 2015. Ч. 1. С. 105–107.
16. Бугров Д. Метрика ефективності. *Вестник McKinsey*. 2010. № 3. С. 12–16.
17. Салига К. С. Управління фінансовими результатами підприємства. *Засади ефективного управління підприємством* : монографія. Запоріжжя, 2008. 176 С.
18. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навчальний посібник. К.: «Знання», 2007. 668 с.
19. *Тріумф Медіа Груп*. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Тріумф_Медіа_Груп (дата звернення :01.10.2018).
20. Череп А.В. Ефективність як економічна категорія. *Ефективна економіка*. 2013. № 5. URL: [http:// www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1727](http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1727) (дата звернення 02.10.2018).
21. Потапенко Л. А., Конін П. П. Ефективний менеджмент : навч. посіб. Київ. К: «Знання», 2016.131 С.
22. Осипов М. Р., Петров Є. В., Романін Ю. О., Ткаченко Л. Г. Методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 184 с.

23. *Планета Кіно (мережа кінотеатрів)*. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Планета_Кіно_\(мережа_кінотеатрів\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Планета_Кіно_(мережа_кінотеатрів)) (дата звернення :01.10.2018).
24. Старостенко Г.Г. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник. К: Центр навчальної літератури, 2006. 224 с.
25. Калугін О. О. Цінність ефективного розподілу ресурсів. *Часопис Київського університету економіки*. 2007. № 4. С. 77–82.
26. Пазиніч О. В. Професійна кваліфікація управлінця : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 110 с.
27. Економічна енциклопедія: У трьох томах. / Редкол.: С. В. Мочерний та ін. К.: Видавничий центр «Академія», 2000. Т. 2. 864 с.
28. Кулинич О.І., Кулинич Р.О. Теорія статистики: Навчальний посібник. Харків. К.: «Знання», 2010. 239 С.
29. Падько Р. О. Управлінський облік : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2014. 51 с.
30. Ефективність діяльності:показники, методи, інструменти. за ред.: А. О. Рекуненко, В. К. Камінська. Харків. 2017. 228 с.
31. Тютюнник Ю.М. Формування методики факторного аналізу показників фінансової стійкості аграрних підприємств. *Облік і фінанси АПК*. 2009. № 1. С. 111 – 115.
32. Пілявоз Т.М. Аналіз рентабельності продукції на основі економіко–статистичних моделей. *Економіка і управління*. 2011. № 1. С. 102–107.
33. Кучеренко А. Р. Методи підвищення ефективності. *Великий енциклопедичний економічний словник*. ред. Р. А. Корчак. Київ, 2008. С. 213.
34. Економіка : конспект лекцій / за заг. ред. А. І. Івашин ; уклад. В. В. Познін. Київ : ЦУЛ, 2016. 215 с.
35. Колеснік Н.П.. Методи оцінки ефективності діяльності підприємства на основі математичних моделей : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Житомир, 2014. 18 с.
36. Межик Л. Л., Дубова О. П. Управління підприємством : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 98 С.

37. Хмельницька, О. В. Фінансовий аналіз підприємства: теорія, методика, практика / О. В. Хмельницька. – Київ: Центр навчальної літератури, 2013.
38. Чернова, Н. О. Аналіз фінансового стану підприємства: практикум / Н. О. Чернова. – Київ: Центр учбової літератури, 2022.
39. Чеховський, А. І. Фінансовий аналіз підприємств: навчальний посібник / А. І. Чеховський. – Київ: Центр учбової літератури, 2018.
40. Шевченко, О. В. Фінансовий аналіз підприємства: теорія та практика / О. В. Шевченко. – Київ: Кондор, 2022.
41. Шульга, Н. О. Бухгалтерський облік та фінансовий аналіз: навчальний посібник / Н. О. Шульга. – Київ: Знання, 2017.
42. Яковенко, М. С. Методика складання балансу та аналіз фінансового стану підприємства: практичні аспекти / М. С. Яковенко. – Київ: Кондор, 2023.
43. Яременко, О. В. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства / О. В. Яременко. – Київ: Кондор, 2017.
44. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 1. – Ст. 1
45. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» // Міжвідомча комісія з бухгалтерського обліку. – 2013. – № 3. – Ст. 13.
46. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку складання балансу» // Офіційний вісник України. – 2021. – № 27. – Ст. 904.

ДОДАТКИ

Додаток А

SUMMARY

Stolbtsova A.O. Accounting and analysis of financial results, distribution and use of profit – Qualifying work of the bachelor. ERI BIEM, Sumy, 2023.

The theoretical, methodological, practical, and regulatory aspects underlying the accounting and analysis of financial results, distribution and use of profits are researched in this work. The practical part of the study analyzes the financial results and profit distribution in LLC «TEDIS Ukraine». The main purpose of this study is to develop recommendations for optimizing the accounting and analysis of financial results, distribution and use of profit at the enterprise.

Key words: financial results, profit, liquidity, solvency, profitability.

АНОТАЦІЯ

Столбцова А.О. Облік і аналіз фінансових результатів, розподілу та використання прибутку – Кваліфікаційна робота бакалавра. ННІ БІЕМ, Суми, 2023 р.

У роботі досліджено теоретичні, методичні, практичні, а також нормативно-правові аспекти, що лежать в основі обліку і аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку. У практичній частині роботи було проведено аналіз фінансових результатів та розподілу прибутку в ТОВ «ТЕДІС Україна». Основною метою цього дослідження є розробка рекомендації щодо оптимізації обліку і аналізу фінансових результатів, розподілу та використання прибутку на підприємстві.

Ключові слова: фінансові результати, прибуток, ліквідність, платоспроможність, рентабельність.